

REFERAT

Fra:	Lise Spikkeland	Dato:	29.11.2021
Til:	Kommunesektorens etikkutvalg	Dokument nr.:	19/00099-45
Kopi til:			

Referat møte i Kommunesektorens etikkutvalg 25. november 2021

Sted: Nationaltheateret møtesenter

Tid: 25. november 2021

Tilstede

Tora Aasland

Tor Dølvik

Tomas Norvoll

Cicel Aarrestad

Forfall

Mah-Rukh Ali

Paul Leer-Salvesen

Casper Lehland

Lene Conradi

Administrasjonen

Frode M. Lindtvedt

Lise Spikkeland, (ref)

20/21 Godkjenning innkalling, dagsorden og referat

Godkjent

21/21 Når det går galt ...

Lars Normann Mikkelsen, avdelingsdirektør hos Kommunerevisjonen i Oslo innledet om kommunens erfaringer fra «uønskete hendelser». Eksempler bl.a. fra forvaltningsrevisjon i Boligbygg, Sykehjemsetaten, om samfunnsansvar i selskapene og byggesaksbehandling. Størst utfordring i sakene i Kommunerevisjonen: bl.a. nye og komplekse oppgaver, stort politisk press på gjennomføring, svikt i internkontroll på ett eller flere nivå, ukultur ala «sånn har vi alltid gjort det».

Stikkord fra diskusjonen; utfordring i grenseland mellom juss og etikk når folkevalgte eksponeres og står ubeskyttet før sannheten i en sak er kjent. Løsning er ikke sterkere vern, men at politikere må bli mer bevisste. Behov for en løpende og levende vurdering av risiko for misligheter – og således et grunnlag for å forebygge at noe uønsket skjer. Kommunenes oppgaver er å sette mest mulig stengsler for uetisk atferd. Politisk press på administrasjonen kan også være utfordrende – administrasjon vil være lojal til tidligere vedtak og planer, mens politikere gjerne vil si «ja». Temaer som godtgjøring, vilkår, kostnadsdekning – vi må ta fram speilet og se på oss selv; hvordan kan det som har skjedd på Stortinget skje i kommune? Mikkelsen tipset om spørsmål det kan være nyttig ved vurdering av uønsket hendelse;

- Er feilen på individnivå eller systemnivå?
- Har noe faktisk gått galt, eller er det bare en vesentlig risiko for at noe kan gå galt?

Tora møter KS hovedstyre 17. desember, temaer fra etikktvalget tas med der.

22/21 Debattheftet 2022 – KS spør

Frode Lindtvedt fra KS innledet om tillitsreform, som er et av temaene i KS [Debatthefte 2022](#). Han synliggjorde KS sine perspektiver om at i en tillitsreform må også tillitsforholdet mellom stat og kommune inngå, og betydningen av at tillit må avveies mot behovet for kontroll. Tillit kan innebære autonomi, men betyr ikke full frihet. Innspill fra KS medlemmer brukes i KS interessepolitiske arbeid.

Stikkord fra diskusjonen: Etikktvalget vil gjerne høre tilbakemeldingene fra kommunene. Fint hvordan KS synliggjør hvilken rolle og betydning kommunenivået må ha i en kommende tillitsreform. Viktig for demokratiet at ansvar legges på lokalt nivå, slik kan innbyggerne lettere ser hvem som har ansvar. Om ansvaret legges langt unna og pulveriseres kan det bidra til å bygge ned demokratiet. Hvis tillitsreform innebærer å legge ansvar bort fra kommunen på systemnivå, og over på den enkelte leder/ansatt innebærer et urimelig ansvar på den enkelte, for eksempel om det skjer feil.

Vedtak:

- KS har lagt opp til en diskusjon om tillitsreformen på en konkret, fruktbar og praktisk måte
- En tillitsreform kan ikke legge ansvaret på den enkelte ansatte. Fagekspertise skal lyttes til og legges til grunn, men folkevalgte i kommunen/kommunen på systemnivå må ta den endelige beslutningen og det overordnede ansvaret.
- Det er en fare for å miste åpenhet og transparens dersom det overordnede ansvar flyttes ut til den enkelte ansatte.

23/21 Uttalelse Høy tillit krever kontinuerlig innsats

Utvalget diskuterte utkast til notat og punkter med råd til kommunene – med bakgrunn i i bl.a. Transparency International Norge sin [Global Corruption Barometer](#). Rådene i notatet suppleres bl.a. på temaet varsling – og også den det varsles på. Videre at «vanskelig» press på administrasjonen ikke bare handler om lobbyvirksomhet fra eksterne, men også kan ta form som politisk press. Notatet justeres i tråd med øvrige innspill.

Vedtak:

Notatet justeres og sendes utvalget på ny. Ferdigstilles pr e-post, og publiseres deretter på etikktopportalen.no

24/21 Innledning om KS FoU prosjekt Kartlegging uetisk atferd og korrupsjon

Linn Sørensen Holst og Inga Ingulfen fra Ipsos presenterte innhold og status for prosjektet de gjennomfører på oppdrag fra KS. Dette er viktig kunnskap for etikktvalget framover, og ved lansering er det viktig å få fram hvem som er målgruppene i undersøkelsen. Prosjektet ventes ferdig medio januar 2022.

25/21 Eventuelt

Kort runde om møteform framover: utvalget ønsker fysiske møter framover, framfor digitale. Neste møte avholdes i Trøndelag, på Scandic Hell.

Deretter er følgende datoer satt for møtene i 2022:

- 28. april 2022

- 23. september 2022
- 3.-4. november 2022 – siste møte

Møtet ble avsluttet 13:40